

ہندوستان کہڑے راہ ؟

ہندوستان دیاں حا کم جماعتاں، اوناں دی سرکار، اوناں دے میڈیئے  
آتے سامراج نے آج کل شور مچایا ہویا ہے کہ ہندوستان عالمی  
پدھرتے اک مہان شکتی دے طور تے اُبھرتے رہا ہے اتے ایہدی  
پیداوار نوں دس فی صدی سالانہ دی در نعل کئی سال ہور ودھدی رہن  
دی اُمید ہے۔ اس شور شرابے دا اک حصہ ایہہ وی ہے کہ  
اس طرح تیزی نعل ہو رہے آرتھک وادھے کرے جلدی ہی عام آدمی  
دی حالت وی بہتر ہو جاوے گی اتے ہندوستان وچ خوش حالی سارے  
ہی لوکاں دے پیر چھٹیگی، بس اوناں نوں صرف کجھ دیر ہی ہور  
انتظار کرن دی لوڑ ہے۔ لوکاں دی عُربت ختم کرن اتے خوش حالی  
دا ہڑ لیاؤن دے اس نُسختے وچ لبرلائزیشن، نجیکرن اتے امریکہ  
نعل نیڑے رشتے بناؤنا شامل ہے اس لئی نصیحت ایہہ ہے کہ کسے  
نوں ایہناں چیزاں دی مخالفت نہیں کرنی چاہیدی بلکہ ساریاں نوں اس  
راہ دی صفت کرنی چاہیدی ہے اتے اس راہ تے ہور تیزی نعل ودھن  
وچ جو وی رُکاوٹاں ہن اوہ دُور کرنیاں چاہیدیاں ہن۔ ایہہ رُکاوٹاں  
ہن مزدوراں، کساناں اتے ہور کرمچاریاں دے اتے ہورناں لوکاں  
دے آپنے حق لئی سنگھرش۔ حا کم جماعتاں اتے اوناں دے نمائندے  
ایہہ دلیل دندے تھکدے نہیں کہ لوکاں دے ایہہ سبجے مثیلے پیداوار  
ودھن نعل آپ ہی حل ہو جاوے۔

ایہہ دعوہ پردھان منتری منموہن سنگھ، خزانہ منتری چدرنرم اتے ہور  
 کئی ارتھشاستریاں نے ہُن اک وار پھر کیتا ہے اتے لگاتار کر  
 رہے ہن۔ شیپیقائی(ایم) دی پچھسی بنگال دی سرکار وی سنگر اتے  
 نندیگرام دے لوکاں نوں ایہو دلیل دے رہی ہے کہ بنگال دی ترقی  
 لئی صنعتی کرن بہت ضروری ہے تے صنعتکاراں نوں پچھسی بنگال وچ  
 آؤن لئی راضی کرن لئی تے صنعتی پیداوار ودھاؤن خاطر کساناں  
 نوں آپیاں زمیناں دی قربانی دینی بہت ہی ضروری ہے۔ ودھی ہوئی  
 پیداوار اتے دولت نعل اوناں دے آرتھک، سماجی اتے ہور مثلے آپے  
 آپ ہی حل ہو جاگے۔

کسی ایہناں دا ایہہ دعوہ صحیح ہے کہ ہر مثلے دا علاج ڈویلپمنٹ  
 ہے؟ جاں ایہہ کجھ لوکاں دی اکھاں وچ گھٹا پاؤن لئی کیتا جا  
 رہا ہے تاں کہ اوہ اپنے حقاں لئی گھول چھڈ دین اتے اپنی زندگی  
 دا فیصلہ آپ کرن دے راہ پین دی بجائے سب کجھ حاکم جماعتاں  
 دے ہتھ وچ چھڈ دین؟

جے ہندوستان دے پچھلے ویہہ سالوں تے نظر ماری جاوے، جدوں توں  
 راجیو گاندھی دی اگوائی وچ ہندوستان دی حاکم جماعتاں نے  
 ایہہ نعرہ لایا سی، تاں تھ آپ بولدے ہن کہ حقیقت کسی ہے۔ سرکار  
 دے اپنے ہی انکڑے دسدے ہن کہ لگاتار آرتھک وادھا ہون دے  
 باوجود ہندوستان دی ۸۰ کروڑاں دے سوں دی حالت بد توں بدتر ہو گئی ہے۔

دُنیا دے مُجکھے بچیاں دی گُل نَفری دا ۱۹۵۵ حصہ ہندوستان وِچ  
 ہے۔ ایہناں ۲۰ سالوں وِچ لکھاں ہی کساناں نے کھد کُشیاں کر لئیاں  
 ہن آتے کروڑاں ہی لوک مُجکھ مری دے کارن پنڈاں نوں چھڈے شہراں  
 وِچ دھکے کھان تے مجبور ہو گئے ہن۔ ہریک شہر آتے قصبے وِچ  
 مُجکھ دا ایہہ ننگا ناچ دیکھن نوں عام ملدا ہے۔ کت توڑ مہنگائی  
 نے مزدوراں آتے کرمچاریاں دا بُرا حال کیتا ہویا ہے۔

اس دا مطلب ایہہ ہے کہ ایہہ ضروری نہیں کہ پیداوار آتے پیداوار  
 دی در ودھن نعل ودھی ہوئی دولت نعل دولت پیدا کرن والیاں دے  
 آتے ہور لوکاں دے مالی، سماجی آتے ہور مثلے آپنے آپ ہی حل  
 ہو جاندا ہن جس دا دعوہ ہندوستان دیاں حاکم جماعتاں آتے  
 اوناں دے مُدبّر کر رہے ہن۔ یورپ، امریکہ آتے ہور مُلکاں  
 دا پچھلے ۳۰۰ سال دا تجربہ وی ایہہ دسدا ہے کہ پیداوار ہزاراں  
 گنا ودھن دے باوجود وی لوکاں دیاں لوڑاں پوریاں نہیں ہندیاں  
 آتے قدرت دیاں برکتاں نعل پیدا کیتی ہوئی دولت کجھ ہی ہتھاں  
 وِچ قید ہو جاندی ہے آتے مخلوق دیاں لوڑاں پوریاں نہیں ہندیاں  
 جھاویں پیداوار کیتی ہی کیوں نہ ودھ جاوے۔ فیصلہ کن ایہہ گل  
 ہندی ہے کہ قدرت آتے لوکاں دی محنت نعل پیدا کیتی ہوئی دولت  
 نوں سماج وِچ کس تاراں ونڈیاں جاندا ہے آتے دولت پیدا کرن والیاں  
 آتے ہور لوکاں دیاں لوڑاں پوریاں کرن دا مقصد سچے توں اُپر

ہے کہ نہیں۔ جِنّا چر پیداوار دی تقسیم سماج وِچ غلط ہے تے  
لوکاں دِیاں لوڑاں تے مٹلے حلّ کرنا پیداوار دا منتو نہیں اُنا  
چر لوکاں دِیاں لوڑاں دی پورتنی تے مثلیاں دا حلّ نہیں ہو سکدا  
پیداوار وِچ وِچ جِنّا مرضی وادھا ہوئی جاوے

انگریز بستیوادیاں نے وی ۹ویں صدی دے اخیر اُتے ۲۰ویں صدی  
دے شروع وِچ ہندوستان وِچ نہراں، سڑکاں، ریل لائیناں اُتے تاراں  
دا جال وِچھایا سی۔ اُوس ویلے وی انگریز نے اُتے اوناں دے  
جھولی چُکّاں نے دعویٰ کیتا سی اِس ڈویلپمنٹ نعل ہندوستان دا  
پچھڑیواں ختم ہو جاویگا اُتے پیداوار ودھن نعل انگریزاں دا راج  
ہندوستانیاں لئی خوش حالی دا مینہہ پا دیویگا۔ اُوس سمیں دے انگریزی  
بستیواد دے جھولیچُکّاں نے برطانیہ اُتے ہندوستان دے ہریک اخبار  
وِچ ہی اجیہا شور پایا گیا سی پر اِس دا نتیجہ کُجھ ہور ہی  
نُکلیا سی۔ پیداوار کئی گناں ودھن دے باوجود کروڑاں ہی لوک  
کال اُتے جُکھ۔ مری دا شکار ہوئے سن۔

اتہاس دسدا ہے کہ لبرل ڈویلپمنٹ دا نتیجہ ایہی ہندا ہے۔ ہندوستان  
اُتے دُنیا دے لوکاں دا وی ایہہ ہی تجربہ ہے۔ پیداوار دِیاں طاقتاں،  
قُدرت دے وسیلیاں اُتے محنت نعل پیدا کیتی ہوئی دولت نوں جے دولت  
پیدا کرن والے اُتے عام لوک آپنے وِس وِچ کرے آپیاں لوڑاں  
پوریاں کرن دا اُپرالا نہیں کردے تاں ایہہ دولت اوناں لئی اِک

سراپ ہی ثابت ہندی ہے جو کبھی امیراں دے ہتھ وچ چلی جانندی ہے  
تے اوناں نوں دباؤن آتے کچلن لئی آتے اوناں دے حقان تے  
سٹ مارن لئی حا کم جماعتاں آتے اوناں دے راجتنتر ولوں ورتی جانندی  
ہے -

لوک آپنے گھولاں نعل ہندوستان دی دشا تے دشا بدل سکدے ہن  
آتے آپنی محنت آتے قدرت دے وسیلیاں نعل پیدا کیتی ہوئی دولت  
آپنے ہتھ وچ لے کے ہی آپنیاں لوڑاں پُریاں کر سکدے ہن - منموہن  
سنگھ، چدبرم آتے پرکاش کرات ورگیاں دے داعوے چھو کے ہن تے  
اوناں نوں کُراے پاؤن لئی ہن - ایہناں دا حقیقت نعل کوئی سنبندھ  
نہیں - لوکاں نوں آپنے تجربے آتے تاریخ ول دھیان دے کے تے  
کڈھن دی لوڑ ہے آتے اس بُنیاد تے دولت آپنے ہتھ لین لئی  
گھول چلاؤن دی لوڑ ہے -